

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2548 อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2548 ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพต่างกัน แตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้าน

3. การดำเนินการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2548 (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 . 2548 : 7-33) ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 หลักสูตรสู่การเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 3 ปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลยุทธ์ที่ 4 เทคโนโลยีสู่การเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5 ครูและบุคลากรมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน (SBM)

กลยุทธ์ที่ 7 พัฒนาระบบประกันคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 8 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 319 คน หัวหน้า คณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จำนวน 319 คน ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 319 คน รวมทั้งสิ้น 957 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสถานภาพ กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan . อ้างอิงจาก บุญชม ศรี สะอาด 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษา จำนวน 91 คน และประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 91 คน รวมทั้งสิ้น 273 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์สถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มี 8 กลยุทธ์ ตามกรอบแนวคิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน และนำเสนอ ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน อีก 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด ด้านการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ด้าน

หลักสูตรสู่การเรียนรู้ ด้านครูและบุคลากรมืออาชีพ และ ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับ มากเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเสมอภาคใน โอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ด้านปฏิรูปการเรียนรู้: ผู้เรียนสำคัญ ที่สุด ด้านหลักสูตรสู่การเรียนรู้ ด้านครูและบุคลากรมืออาชีพ และ ด้านเทคโนโลยีสู่การ เรียนรู้ ตามลำดับ

2.2 หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตาม แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน อีก 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านปฏิรูปการเรียนรู้: ผู้เรียนสำคัญที่สุด ด้าน หลักสูตรสู่การเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ด้านครูและ บุคลากรมืออาชีพ และ ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ ตามลำดับ

2.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการ ปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน อีก 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ด้านปฏิรูปการเรียนรู้: ผู้เรียนสำคัญ ที่สุด ด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ด้านหลักสูตรสู่การเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ และ ด้านครูและบุคลากรมืออาชีพ ตามลำดับ

3. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา พบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยใช้โปรแกรมสำหรับจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสิทธิและโอกาสของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียน และการสนับสนุนปัจจัยที่สำคัญเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนจนจบหลักสูตร ตามลำดับ

3.2 ด้านหลักสูตรสู่การเรียนรู้ พบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ อีก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมให้สถานศึกษามีหลักสูตรท้องถิ่น การจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา และการกำหนดแนวทางการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำและนำหลักสูตร ไปใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับผู้เรียน ตามลำดับ

3.3 ด้านปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อีก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนรู้การประเมินผล การเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ผู้บริหารและครู และการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามลำดับ

3.4 ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อีก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมสนับสนุน ให้ใช้อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาครูให้สามารถผลิตหรือจัดซื้อจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ การบริหาร และจัดการศึกษา ตามลำดับ

3.5 ด้านครูและบุคลากรมืออาชีพ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อีก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ สนับสนุนครูและให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการพัฒนาตนเอง ไปสู่ตำแหน่งที่สูง การคัดเลือกและสรรหาผู้บริหารและครูดีเด่น และการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู ตามลำดับ

3.6 ด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) พบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การประชุมอบรมผู้บริหารและ ครู เพื่อให้มีความรู้และทักษะการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน การประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการจัดการศึกษา และการประชุมอบรมประธานกลุ่ม พัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ , การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษา ตามลำดับ

3.7 ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน , การนิเทศ ติดตามผลการพัฒนาตนเองให้มีความพร้อม เพื่อรองรับการประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน และการติดตามและรับทราบปัญหาในการบริหารของสถานศึกษา ตามลำดับ

3.8 ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมให้สถานศึกษามีหลักสูตรท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและนักเรียน การประชุมปฏิบัติการครู วิชาการ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏผลดังนี้

4.1 ระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษา กับหัวหน้า จัดทำแผนกลยุทธ์และหัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ กับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.2 ระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเสมอภาคในโอกาสทาง

การศึกษา ด้านการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น ปรากฏผลดังนี้

5.1 ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา มีปัญหา คือ นักเรียนบางส่วนเรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์มีฐานะยากจน โรงเรียนขนาดเล็กมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการพัฒนาการศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ มีข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมด้านทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนสนับสนุนการศึกษา ,ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และ ควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะกับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ตามลำดับ

5.2 ด้านหลักสูตรสู่การเรียนรู้ มีปัญหา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น ไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และขาดการนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ , ควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และ ควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะกับผู้เรียน พร้อมกับมีการติดตามผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

5.3 ด้านปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีปัญหา คือ ครูบางส่วนยังใช้วิธีสอนแบบบรรยายให้นักเรียนท่องจำ ขาดการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ ครูไม่ใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ควรดำเนินการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ ควรจัดหา และจัดทำสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกตรงกับความถนัดและความต้องการ ตามลำดับ

5.4 ด้าน เทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ มีปัญหา คือ โรงเรียนขาดสื่อ และ เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ครูส่วนมากขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนขาดงบประมาณ สำหรับจัดซื้อ สื่อ เทคโนโลยีสมัยทางการศึกษา มีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เพียงพอกับการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียน , ควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบการสอน และ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการนำเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพียงพอ ตามลำดับ

5.5 ด้านครูและบุคลากรมืออาชีพ มีปัญหา คือ ขาดการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้กับครู ขาดการส่งเสริมสนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และ ขาดองค์การคอยให้ความช่วยเหลือพัฒนาความรู้ความสามารถของครูที่ชัดเจน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรครู ควรส่งเสริมให้มีการแข่งขันผลงานทางวิชาการเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และ ควรจัดตั้งสถาบันพัฒนาวิชาชีพครู ตามลำดับ

5.6 ด้านการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มีปัญหา คือ ครูและชุมชนไม่เข้าใจในบทบาทของตนเองในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง และ การปฏิบัติงานของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดประชุมสัมมนาให้ครูและชุมชนได้เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐาน , ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง และ ควรจัดทำแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติของชุมชนและสถานศึกษา ตามลำดับ

5.7 ด้าน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีปัญหา คือ ครูส่วนมากยังไม่เข้าใจในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ เครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดอบรมบุคลากรครูเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ควรจัดระบบการประกันคุณภาพให้เหมาะสมและมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และ ควรจัดทำเครื่องมือการประกันคุณภาพให้ได้มาตรฐานและเป็นรูปแบบเดียวกัน ตามลำดับ

5.8 ด้าน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีปัญหา คือ ขาดการจัดกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเท่าที่ควร และ ขาดความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมและเข้าใจในการบริหารงาน สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียน และ ควรจัดให้มีการประชุม พบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันอย่างต่อเนื่องระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากว่า แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาถือว่าเป็นแผนแม่บทของสถานศึกษา ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต่างก็เล็งเห็นถึงความสำคัญในอันที่จะร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้ร่วมมือกันดำเนินการ ตั้งแต่การร่วมกันวางแผน โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อให้ทราบถึงอุปสรรค จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา เช่น การวิเคราะห์ ภารกิจและสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา แล้วร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และ ร่วมกันปรับปรุง การดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่งผลให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริยัน พลดี (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์หลักของการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ และ

พบว่า มีการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกลักษณ์ บุญท้าว (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ กิตติวีรพันธุ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม และพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัจจาลย์ เพ็ญยุระ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการประเมินการปฏิบัติงานตามธรรมนูญโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา และพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.1 การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การกำหนดคุณวุฒิศาสตร์ การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและ เสมอภาคโดยปราศจากข้อจำกัดในเรื่องเพศ อายุ อาชีพ พื้นฐานการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความบกพร่องทางร่างกาย ให้มีโอกาสดูแลและเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยที่ทุกฝ่ายของสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่จะทำให้การศึกษาดำเนินไปอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งสถานศึกษาในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยตรงทางด้านการจัดการศึกษา และ รับเอานโยบายจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามสู่การปฏิบัติ ได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายทางด้านการจัดการศึกษา เพื่อที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ทั่วถึง และเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ต่อชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัดมากที่สุด จึงทำให้การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัจจาลย์ เพ็ญยุระ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการประเมินการปฏิบัติงานตามธรรมนูญโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา และผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามธรรมนูญโรงเรียนด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดหาเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่การเรียนรู้นั้นจะต้องใช้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ประกอบกับผู้ที่จะนำเทคโนโลยีไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้นั้น ผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความสามารถพอสมควรจึงจะสามารถนำเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันภายใต้กรอบการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 10 ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา . 2544 : 13) ประกอบกับกระแสของการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ส่งผลให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเริ่มที่จะทบทวนบทบาทของตนเองว่า การจัดการเรียนการสอนที่กำลังดำเนินการอยู่มีคุณภาพ ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย และสังคมโลกปัจจุบันมากน้อยเพียงใด และทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำนโยบายด้านการบริหารจัดการจากหน่วยงานต้นสังกัดมา กำหนดเป็นแผนการบริหารงาน โดยร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ครู ผู้ปกครอง หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำแผนหรือนโยบายที่กำหนดขึ้นมานั้นไปบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนหัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ ในฐานะผู้รับนโยบายการบริหารจัดการจากผู้บริหาร ไปสู่การปฏิบัติ ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญในอันที่จะปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาเพื่อให้ผลของการปฏิบัติคือคุณภาพของผู้เรียนมี

คุณภาพและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแผนที่กำหนดไว้จริง ๆ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนที่ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาและมีบทบาทในการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา การให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ของสถานศึกษา ต่างก็มีความกระตือรือร้นในอันที่จะดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม ทุกระดับความสามารถ จึงทำให้ผลการวิจัยการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริยัน พลดี (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์หลักของการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ และพบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา พันธุ์สีดา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของคณะกรรมการ โรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา มีความต้องการการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ กิตติวีรพันธุ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม และพบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สังวาลย์ เพ็ญบุระ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการประเมินการปฏิบัติงานตามธรรมเนียมโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา และพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากว่า การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยที่ทุกฝ่ายมีจุดประสงค์ในการปฏิบัติร่วมกันคือพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นหน่วยงานที่มีคุณภาพ ซึ่งมีผลผลิตคือนักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตร่วมกับกลุ่มคนในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ด้วยความที่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำ

แผน กลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้นต่างก็มีหน้าที่ในอันที่จะปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้บริหารสถานศึกษานั้น อยู่ในฐานะผู้นำนโยบายการปฏิบัติงานจากหน่วยงานต้นสังกัดมาถ่ายทอดให้ผู้ได้บังคับบัญชา นำไปปฏิบัติ หากเกิดปัญหาหรืออุปสรรคขึ้นในระหว่างดำเนินการก็จะมีบทบาทโดยตรงในอันที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ส่วนหัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์นั้น อยู่ในฐานะผู้รับเอานโยบายการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา และประสานงานกับบุคลากรครูแต่ละคนในสถานศึกษาเพื่อรวบรวมสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการที่จะนำไปกำหนดเป็นแผน กลยุทธ์ของสถานศึกษา ในขณะที่ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของชุมชนที่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา และมีบทบาททั้งการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำและดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จึงทำให้ผลการวิจัยการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าจัดทำแผนกลยุทธ์ และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ กิติศรีวรพันธุ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม และพบว่ามีการปฏิบัติโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเลี้ยง คำชู (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการสร้างแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ และพบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมนึก พานิชย์วงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี และพบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

7.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความเสมอภาคใน โอกาสทางการศึกษา แต่ด้านที่พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสู่การเรียนรู้ ดังนั้นสถานศึกษาควร

ประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับการให้การสนับสนุนและจัดสรรสื่อและเทคโนโลยี ประกอบการจัดการศึกษาให้เพียงพอ

7.1.2 สถานศึกษควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผน กลยุทธ์ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและนำแผนกลยุทธ์ไปใช้ ประกอบการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.3 สถานศึกษควรนิเทศติดตามผลการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ เพื่อนำ ข้อมูลไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประสบผลสำเร็จในด้านการปฏิบัติเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสำหรับสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7.2.2 ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในโอกาสต่อไป